

RESOLUCIÓ del procediment sancionador núm. PS 66/2011, referent a la Direcció General de la Policia del Departament d'Interior de la Generalitat de Catalunya.

Antecedents

Primer.- En data 14/09/2011 va tenir entrada a l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades, per remissió de la Agencia Española de Protección de Datos, un escrit de data 26/07/2011 pel qual es formulava denúncia contra la Direcció General de la Policia del Departament d'Interior de l'Administració de la Generalitat de Catalunya (en endavant, DGP), per un presumpte incompliment de la Llei orgànica 15/1999, de 13 de desembre, de protecció de dades de caràcter personal (en endavant, LOPD).

En concret, la persona denunciant es queixava perquè en la diligència policial número XXX, en la qual actuava com advocat d'una persona imputada, concretament en el full segon i sota el títol "*Diligència negativa de declaració d'imputada*", hi figuraven dades de caràcter personal referents a la seva persona, com ara la data i lloc de naixement, les dades de filiació o el seu número nacional d'identitat, dades que eren al seu entendre totalment innecessàries, atesa la seva relació amb els fets objecte de les dites diligències, la qual només era estrictament professional, com a advocat de la persona imputada.

Per tal de fonamentar els fets denunciats, adjunt a l'escrit de denúncia aportava còpia de la documentació següent: còpia de la diligència policial número XXX i una còpia de les declaracions efectuades per dos agents dels Mossos d'Esquadra davant el Jutjat d'Instrucció núm. YYY.

Segon.- L'Autoritat va obrir una fase d'informació prèvia (número IP 204/2011), d'acord amb el que preveu l'article 7 del Decret 278/1993, de 9 de novembre, sobre el procediment sancionador d'aplicació als àmbits de competència de la Generalitat (en endavant, Decret 278/1993), en relació amb la disposició transitòria segona de la Llei 32/2010, de l'1 d'octubre, de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades (en endavant, Llei 30/2010), per tal d'obtenir més informació sobre les circumstàncies dels fets i els subjectes responsables.

En el si d'aquesta fase d'investigació, mitjançant escrit de data 26/09/2011, l'Autoritat va requerir la DGP perquè informés de diverses qüestions relacionades amb els fets objecte de denúncia. Mitjançant escrit de data 13/10/2011 –registrat d'entrada en aquesta Autoritat el 20/10/2011- la DGP va contestar el dit requeriment.

Tercer.- En data 30/11/2011, la directora de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades va acordar iniciar procediment sancionador contra la DGP per una presumpta infracció greu prevista a l'article 44.3 c) de la LOPD en relació amb l'article 4.1 de la mateixa llei. Així mateix, va nomenar instructora de l'expedient a la funcionària de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades, ZZZ.

Aquest acord d'inici, juntament amb el plec de càrrecs, es va notificar el 07/12/2012 a l'entitat imputada.

En el plec de càrrecs es concedia a la DGP un termini de deu dies hàbils comptadors a partir del dia següent de la notificació per formular al·legacions, presentar documents i proposar la pràctica de proves que considerés convenientes per a la defensa dels seus interessos.

Quart.- En el termini concedit a l'efecte, la DGP mitjançant escrit de data 14/12/2011, registrat d'entrada en aquesta Autoritat el 20/12/2011, va formular al·legacions al plec de càrrecs.

Cinquè.- En data 16/02/2012 la instructora d'aquest procediment va formular proposta de resolució, per la qual proposava que la directora de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades declarés que la DGP havia incorregut en una infracció greu prevista a l'article 44.3 c) en relació amb l'article 4.1, tots de la LOPD. Aquesta proposta de resolució fou notificada a la DGP el 22/02/2012.

Sisè.- Mitjançant escrit de data 02/03/2012, registrat d'entrada en la mateixa data en aquesta Autoritat, la DGP ha formulat al·legacions a la proposta de resolució. Aquestes al·legacions s'analitzaran a l'apartat segon dels fonaments de dret d'aquesta resolució.

Del conjunt de les actuacions practicades en aquest procediment es consideren acreditats els fets que seguidament es detallen com a fets provats.

Fet Provat

Únic.- En la diligència policial número XXX, elaborada per agents de la Policia de la Generalitat-Mossos d'Esquadra, amb la finalitat d'identificar l'advocat de la part imputada d'acord amb allò que determina l'article 767 de la Llei d'enjudiciament criminal (en endavant LECrim), es van fer constar les seves dades personals següents: nom i cognoms, dia i lloc de naixement, dades de filiació, número de document nacional d'identitat, domicili, telèfon i número de col·legiat.

Fonaments de Dret

Primer.- És d'aplicació al present procediment el previst al Decret 278/1993, de 9 de novembre, sobre el procediment sancionador d'aplicació als àmbits de competència de la Generalitat, segons el previst a la DT 2^a de la Llei 32/2010, de l'1 d'octubre, de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades. De conformitat amb l'article 5 i 8 de la Llei 32/2010, la resolució del procediment sancionador correspon a la directora de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades.

Segon.- Tal com s'ha assenyalat als antecedents, la DGP ha formulat al·legacions davant la proposta de resolució, les quals s'aborden a continuació.

La DGP manifesta primerament que: *"es reitera en les manifestacions contingudes en l'escrit d'al·legacions de data 14/12/2011, amb data de registre d'entrada a l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades de 20/12/2011(...)"*. En aquest sentit, manifesta el següent: *"La DGP reconeix (...), que tot i que la finalitat per la qual es van fer constar les dades personals (...) de l'advocat (...) en la "Diligència negativa de declaració d'imputada", va ser la de donar*

Carrer de la Llacuna, 166, 7a. Planta
08018 Barcelona

compliment a l'article 767 de la LECrim, es va produir una errada material; tanmateix, es va tractar d'un fet aïllat que en cap cas constitueix la norma ni respon a la forma habitual i correcta en la instrucció dels seus atestats per part de la Policia de la Generalitat-Mossos d'Esquadra.

Altrament, tot i que l'Autoritat en el plec de càrrecs del procediment sancionador de referència, va manifestar que per fer constar la identificació de qui actua com advocat de la part imputada en unes diligències policials, seria suficient incloure-hi el nom i cognoms, el número de col·legiat, domicili a efectes de notificacions i si s'escau, número de telèfon, des d'aquesta unitat directiva se li va informar que en el decurs d'una detenció, una vegada s'ha informat a la persona detinguda dels seus drets, i (...) aquesta ha manifestat el seu desig de ser assistida per un determinat lletrat o de recorre a l'assistència d'un advocat d'ofici, i es té coneixement de la seva identitat i del seu número de col·legiat, en tota la documentació que es derivi dels tràmits successius, com ara la pressa de declaració de la persona imputada, se l'identificarà únicament amb el seu número de col·legiat. ”

Així, al llarg del procediment la DGP ha al·legat que els fets imputats no obeeixen a la pràctica habitual seguida en la instrucció de diligències i atestats, sinó que es tractaria d'un fet aïllat o puntual, fruit d'una actuació que la pròpia DGP admet com incorrecta.

A aquest respecte, tot i admetre que la conducta aquí imputada es podria tractar d'una actuació aïllada, tal circumstància no implica per sí mateixa l'exempció de responsabilitat, ja que per considerar que la conducta imputada encaixa amb el tipus infractor que aquí s'imputa, és suficient que s'hagi produït un sol tractament de dades personals que resulti contrari al principi de qualitat de les dades, de manera que el fet que la conducta s'hagi reiterat o no, seria irrellevant a efectes de considerar que s'ha consumat el tipus infractor imputat.

En aquest punt és oportú acudir a l'article 130.1 de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú, en virtut del qual, *“només poden ser sancionades per fets constitutius d'infracció administrativa les persones físiques o jurídiques que en resultin responsables, encara que només sigui per simple inobservança”*. Així doncs, per declarar que s'ha comès una infracció administrativa és exigible el concurs, almenys, d'un principi de culpa. No hi cabria doncs, una responsabilitat objectiva pel mer fet d'una conducta il·lícita.

En aquest sentit, el Tribunal Suprem en diverses sentències, per totes les de 16 i 22 d'abril de 1991, considera que d'aquest element de culpabilitat es desprèn que l'acció o omissió qualificada com a infracció sancionable administrativament, ha de ser en tot cas, imputable al seu autor, per dol o imprudència, negligència o ignorància inexcusable. També l'Audiència Nacional, en la Sentència de 29 de juny de 2001, precisament en matèria de protecció de dades de caràcter personal, ha declarat que per apreciar aquest element de culpabilitat *“basta la simple negligència o incumplimiento de los deberes que la Ley impone a las personas responsables de ficheros o del tratamiento de datos de extremar diligencia...”*.

El Tribunal Suprem, també en casos relacionats amb entitats que tracten dades de caràcter personal, ha establert de manera reiterada que existeix imprudència sempre que es desatén

un deure legal de cura—com succeí en el present cas—, és a dir, quan el subjecte infractor no es comporta amb el grau de diligència exigible.

Així mateix, la sentència del Tribunal Suprem de 25 de gener de 2006, dictada també en l'àmbit de protecció de dades de caràcter personal, es basa en la diligència exigible i estableix que la intencionalitat no constitueix un requisit necessari per tal que una conducta sigui considerada culpable. Segons estableix aquesta sentència, quan es tracten dades de forma automatitzada el fet de desconèixer els límits d'aquesta activitat suposa en sí mateix una greu inobservança de la diligència exigible, tenint en compte que està en joc la vulneració d'un dret fonamental.

En base a la doctrina jurisprudencial exposada, es considera que en el cas present concorre la manca de diligència exigible, atès que si la DGP hagués actuat amb diligència en el moment d'introduir les dades personals en la diligència policial objecte d'aquest procediment podria haver evitat que s'incloguessin dades que es consideren totalment excessives per a la finalitat que es perseguia, i que constitueixen un tractament il·legítim, com són les dades relatives a la filiació, data i lloc de naixement i número de document nacional d'identitat.

Finalment, i en relació a la manifestació de la DGP relativa a que el procediment que segueixen habitualment és el d'identificar l'advocat únicament amb el seu número de col·legiat, és suficient afegir novament que tal circumstància corrobora que el tractament de dades que fou objecte de denúncia i posterior imputació aquí, vulnerava el principi de qualitat.

En segon terme, en relació amb la mesura correctora proposada per la instructora del procediment, la DGP precisa que arran de la petició formulada pel Jutjat d'Instrucció número YYY de data 09/06/2011 pel qual s'ordenava que es procedís a la baixa de les dades de filiació de l'advocat que constaven a les diligències, en els dits documents *“únicament hi consta la dada personal de la persona denunciant “número de col·legiat”, la qual cosa fa innecessari efectuar cap requeriment d'adopció de mesures correctores.*

Tercer.- L'article 44.3.c) de la LOPD, en el seu redactat donat per la Llei 2/2011, de 4 de març, d'economia sostenible, tipifica com a infracció greu:

“Tractar dades de caràcter personal o utilitzar-les posteriorment amb conculcació dels principis i les garanties que estableixen l'article 4 d'aquesta Llei i les disposicions que el despleguen, excepte quan sigui constitutiu d'infracció molt greu.”

En relació amb aquest tipus infractor, l'article 4 de la LOPD, relatiu al principi de qualitat de les dades personals, disposa en el seu apartat primer:

“1. Les dades de caràcter personal només es poden recollir per ser tractades, així com sotmetre-les a aquest tractament, quan siguin adequades, pertinents i no excessives en relació amb l'àmbit i les finalitats determinades, explícites i legítimes per a les quals s'han obtingut”.

Per tant, d'acord amb aquest precepte les dades de caràcter personal només es poden recollir per ser tractades, així com sotmetre-les a aquest tractament, d'acord amb una sèrie de

críteris, com ara l'adequació, la pertinència i la ponderació, en relació amb l'àmbit i finalitats que motiven la seva obtenció. Consagra, doncs, aquest precepte el principi de proporcionalitat, tant quantitativament com qualitativa, en el tractament de les dades; és a dir, estableix clarament que només es tractaran les dades pertinents, adequades i no excessives d'acord amb la finalitat que justifiquen aquest tractament.

En el cas que ens ocupa, es considera acreditat que la DGP va efectuar un tractament de dades personals excessives quan, per tal de donar compliment al mandat establert a l'article 767 de la LECrim, és a dir, a fi i efectes d'identificar qui actuava com advocat de la part imputada en la diligència policial número XXX, va recollir i utilitzar les dades personals referents a la data i lloc de naixement, número de document nacional d'identitat i dades de filiació. És per això que es considera que la DGP va dur a terme un tractament contrari al principi de qualitat de les dades, en la seva vessant del principi de proporcionalitat, i que per tant ha comès la infracció prevista a l'article 44.3.c) de la LOPD.

Quart.- L'article 21.2 de la Llei 32/2010, de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades, en consonància amb l'article 46 de la LOPD, preveu que quan les infraccions siguin comeses per una administració pública, la resolució que declari la comissió d'una infracció, haurà d'establir les mesures que escau adoptar perquè cessin o es corregeixin els efectes de la infracció. No obstant això, en el present cas no procedeix requerir l'adopció de mesures, per les raons que s'han exposat al final del fonament de dret segon.

Fent ús de les facultats que em confereixen l'article 15 del Decret 278/1993, de 9 de novembre, sobre el procediment sancionador d'aplicació als àmbits de competència de la Generalitat de Catalunya,

RESOLC

Primer.- Declarar que la Direcció General de la Policia del Departament d'Interior de la Generalitat de Catalunya ha comès una infracció greu prevista a l'article 44.3 c) LOPD en relació amb l'article 4.1 del mateix text legal.

Segon.- Notificar aquesta resolució a la Direcció General de la Policia.

Tercer.- Comunicar aquesta resolució al Síndic de Greuges, de conformitat amb el que preveu l'Acord Tercer del Conveni de Col·laboració entre el Síndic de Greuges de Catalunya i l'Agència Catalana de Protecció de Dades de data 23 de juny de 2006.

Quart.- Ordenar la publicació de la Resolució al web de l'Autoritat (www.apd.cat), de conformitat amb l'article 17.2 de la Llei 32/2010, de l'1 d'octubre.

Contra aquesta resolució, que posa fi a la via administrativa d'acord amb els articles 26.2 de la Llei 32/2010, de l'1 d'octubre, de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades i 14.3 del Decret 48/2003, de 20 de febrer, pel qual s'aprova l'Estatut de l'Agència Catalana de Protecció de Dades, la DGP pot interposar, amb caràcter potestatiu, recurs de reposició davant la directora de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades, en el termini d'un mes a comptar de l'endemà de la seva notificació, d'acord amb el que preveu l'article 116 i següents de la Llei 30/1992 o

Carrer de la Llacuna, 166, 7a. Planta
08018 Barcelona

bé interposar directament recurs contenciós administratiu davant els Jutjats del Contenciós Administratiu, en el termini de dos mesos a comptar de l'endemà de la seva notificació, d'acord amb els articles 8, 14 i 46 de la Llei 29/1998, de 13 de juliol, reguladora de la jurisdicció contenciosa administrativa.

Igualment, les parts interessades poden interposar qualsevol altre recurs que considerin convenient per a la defensa dels seus interessos.

La directora

Esther Mitjans i Perelló

Barcelona, 8 de març de 2012